

Å få katter til å male over matskåla, krever riktig fôr. Pris og kvalitet varierer enormt. Her er den store testen av kattermat.

tekst HENRIK V. EBNE
foto SCANPIX OG TÆNK+TEST

Skal katten trives, er maten viktig. Og fôret er spesielt viktig for innekatter

Rett mat for Pus

KATTER ER KRESNE rovdyr. Hadde Pus vært i stand til å lese, ville han finlest denne testen. For katter har spesielle krav til kosten. Katteiere vil kanskje skyte rygg når prisene sjekkes. Det koster nemlig 11 ganger mer å holde Pus i kosten, hvis man velger dyreste for sammenliknet med billigste.

Vi har delt testen i en klasse for tørrfôr og en for våtfôr. Det er verdt å merke seg at det ikke er nevneverdig sammenheng mellom pris per døgndose og næringsverdi. Det billigste våtfôret vinner suve-

rent i sin klasse. Det mest næringsrike tørrfôret ligger midt på treet prismessig. Gourmet-kattermaten fra Sheba med høyeste pris, får dårlig karakter for næringsinnhold, fordi den inneholder lite av det viktige næringsstoffet taurin. Skal Pus beholde helsen og humøret, er det en del ting som er viktig å passe på.

Kresne katter

– Katter er kresne dyr, sier veterinær Ann Margaret Grøndahl ved Veterinærhøgskolen i Oslo. Skal de trives, er maten viktig. Men om

du satser på tørr- eller våtfôr, er mindre viktig.

– Noen katter foretrekker våtfôr, mens andre best liker å knaske tørrfôr. Det er lurt å prøve seg fram til man finner noe katten liker, så lenge man forvisser seg om at fôret inneholder alle næringsstoffene katten trenger, sier Grøndahl.

Tørrfôr er lettere å bære hjem fra butikken. Det holder seg lenger i matskålen uten å bli dårlig. Som regel er det også billigere enn våtfôr. Ulempen med tørrfôr er at Pus ikke drikker nok vann sammen med fôret, noe som kan gi økt risiko for urinveissten, spesielt hvis innholdet av karbohydrater og magnesium er høyt.

Våtfôr har fordelene av å inneholde mye vann og lite karbohydrater. Ulempen er at det ikke tåler å stå mange timene i matskåla før det blir dårlig. Dessuten er det dyrere og tyngre å slepe med hjem fra butikken. Uansett fôrtype er det viktigste at Pus får nok næring.

– Katter som går ute, fanger både mus og fugler eller de finner matrester, noe som gir variasjon i

kosten. Personlig synes jeg godt katten kan få litt middagsrester av og til. Bare man passer på å fjerne fiskeben som katter lett setter i halsen, sier Grøndahl.

Innekatter er helt avhengige av

Vi tester kattermat

Fabrikkant	Merke
TØRRFÔR	
Iams	Adult Chicken
Royal Canin	Feline Nutrition Fit 32
Eukanuba	Adult Maintenance w. lamb & liver
Precept	Feline Foundation Formula - Chicken
Purina Pro Plan	Adult Salmon & Rice
Hills - Prescription Diet	Feline C/D
Hills - Science Plan	Adult w. Rabbit
Whiskas	Adult m. oksekjøtt og lam
Friskies	Adult w. beef, chicken & liver.
Friskies	Adult w. tuna, salmon & veg.
VÅTFÔR	
Hills - Prescription Diet Feline C/D	
Iams	Paté med okselever
Hills - Science Plan	Adult w. Ocean Fish
Specific	FXW
KiteKat	Laks og ørret
Whiskas	Original med oksekjøtt
Sheba	Kalv & Kalkun i saus

Iams Adult Chicken
– testvinneren blant tørrfôret.

Hills har det beste våtfôret i testen.

¹⁾ (i forhold til energisammensetning for katt 4 kg)

²⁾ Dårlig miks av magnesium og karbohydr.

at føret inneholder alle viktige næringsstoffer, så det gjelder å lese varedeklarasjonen. Analyseresultatene viser at det er godt samsvar med det som står på varedeklarasjonen og det faktiske innholdet. Og heldigvis vil de testede produktene tilføre friske katter det meste som behøves av næringsstoffer.

Sære katter

Katter er rovdyr som i naturen lever av rått kjøtt, som i hovedsak inneholder proteiner og fett. Dyreforsøk viser at rovdyr trives best hvis de får 30 til 55 prosent av kaloriene fra fett, minst 30 prosent fra protein og helst under 30 prosent fra karbohydrater. I tillegg har katter spesielt behov for aminosyren taurin. Dette stoffet kan katter ikke danne selv, og de er derfor avhengige av at det finnes tilstrekkelig av det i maten. Mangel på taurin kan føre til alvorlige sykdommer, blant annet blindhet. Derfor er det lagt stor vekt på at kattemat oppfylder internasjonale minimumskrav for innhold av dette stoffet. Heldigvis får alle de testede fôrtypene toppkarakter med ett unntak. Testens dyreste kattemat, Sheba, inneholder lite taurin, og oppnår kun karakteren 2 på dette punktet.

For å holde pelsen blank og fin,

trenger katter fettstoffer, særlig omega 6, men også omega 3. Samtlige av de testede merkene inneholder tilstrekkelig, men fire av tørrfôrmerkene kunne inneholdt mer lettfordøyelige fettstoffer fra fisk, og de får derfor karakteren 2 i denne klassen.

Får Pus i seg for mye mineraler, særlig magnesium, kan de få urinveisstein som er smertefullt. Spesielt kombinasjonen av mye magnesium og høyt innhold av karbohydrater, er uheldig. Heldigvis

oppnår 15 av 17 testede fôrtyper beste karakter her. Det er også verdt å merke seg at flere produsenter feilvurderer kattens appetitt når de anbefaler dagsdoser på pakningen. Anbefalingene på tolv av pakkene er for lave i forhold til faktisk kaloribehov, mens fem er for høye, ifølge beregninger fra Den danske veterinærhøyskolen. Konklusjonen er at det bør være lett å finne kattemat som faller i smak hos både katt og eier. ▶

Hills – Science Plan

Eukanuba

IAMS

Pris
Innhold (kg)
Pris pr dag basert på oppgitt fôrmengde, 4 kg katt, kr
Pris pr år basert på oppgitt fôrmengde, 4 kg katt, kr
Innhold karbohydrater %
Innhold protein %
Innhold fett %
Faktskisk fôrbehov %
Avvik i innh. i form. til innh.deklarasjon %
Råprotein 5%
Taurin 2-5%
10 essensielle aminosyrer 10%
Råfett 5%
Essensielle fettstoffer 5%
Kalsium 15%
Magnesium og karbohydrater 15%
Omega 3 Fettstoffer fra fiskeolje (EPA og DHA) 15%
Totalpoeng
Totalvurdering
Forhold som trekker ned karakteren

180	3	3,0	1095,0	28	27	45	71	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	95	Meget bra	!
274	4	5,1	1861,5	34	32	34	72	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	95	Meget bra	
193	3	2,6	949,0	25	32	44	65	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	94	Meget bra	
219	3	4,4	1606,0	41	29	30	83	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	93	Meget bra	
129	1,5	4,7	1715,5	33	35	32	82	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	92	Meget bra	
148	2	4,8	1752,0	37	31	32	70	5	5	5	5	5	5	5	5	5	2	70	Bra	Lite omega 3
140	2	4,0	1460,0	31	27	42	63	5	5	5	5	5	5	5	5	2	70	Bra	Lite omega 3	
27	0,75	2,9	1058,5	42	33	25	77	4	5	5	5	5	5	5	4	5	2	70	Bra	Lite omega 3
31	1	2,2	803,0	40	34	27	78	5	5	5	5	5	5	5	4	4	2	60	Middels	Dårlig miks ²⁾
31	1	2,2	803,0	41	33	26	76	5	5	5	5	5	5	5	4	3	5	40	Middels	Dårlig miks ²⁾
10	0,4	5,8	2117,0	20	33	47	240	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	98	Meget bra	!
22	0,4	10,7	3905,5	11	32	58	213	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	97	Meget bra	
8	0,156	10,7	3905,5	18	34	48	229	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	96	Meget bra	
17	0,3	12,7	4635,5	4	41	54	271	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	92	Meget bra	
4,5	0,1	18,0	6570,0	23	33	44	323	3	5	5	5	5	5	5	4	5	5	90	Meget bra	
9	0,4	9,0	3285,0	14	41	45	352	4	5	5	5	5	5	5	2	5	5	70	Bra	Mye kalsium
6	0,1	24,0	8760,0	13	39	49	280	5	5	5	2	5	5	5	4	5	5	35	Under middels	Lite taurin

© Forbruker-rapporten. Totalpoengsum: 1-20 = Dårlig, 21-40 = Under middels, 41-60 = Middels, 61-80 = Bra og 81-100 = Meget bra. Underkarakterer: 5 = best, 1 = dårligst ! = best i test Forbruker-rapportens produkttester finner du på www.forbrukerportal.no

PRODUKTER

Vi har testet ti tørrfôrmerker og sju våtfôrmerker som selges i Norge. Samtlige fôrtyper er beregnet på friske, voksne katter.

SAMARBEID

Testen er utført i samarbeid med det danske Forbrugerrådet og forbrukerbladet Tænk+Test har stått for den praktiske gjennomføringen.

GJENNOMFØRING

Innkjøp og analyse er foretatt høsten 2003 og vinteren 2004.

HVA ER TESTET

Kattematet er analysert på et laboratorium for å sjekke at oppgitt næringsinnhold på pakken stemmer med faktisk innhold. I tillegg er det vurdert om næringsinnholdet tilfredsstiller internasjonale krav. I tillegg er daglig fôrmenge beregnet. Dette er utført av dyrlege Charlotte Reinhard Bjørnvad ved Den Kongelige Veterinær- og landbohøyskole i Danmark.

KARAKTERER

Det er regnet ut delkarakterer fra 1 til 5 for innholdet av ulike næringsstoffer. Til slutt er disse vektet og regnet om til en hovedkarakter på en skala fra 0 til 100. Karakterene er gitt ut fra ni kriterier. Som det fremgår av tabellen, er innholdet av taurin, magnesium og omega tillagt størst vekt.

LEVERANDØRER

IAMS, Eukanuba:
Premium Pet Products Norge AS, tlf: 22 72 76 70
Royal Canin: Zoomiljø Engros AS, tlf: 67 16 65 20
Purina Pro Plan: Monsen Sport AS, tlf: 67 13 60 90
Friskies: Nestlé Norge AS, tlf: 67 81 74 00
Specific: LEO Pharma AS, tlf: 22 51 49 00
KiteKat, Sheba, Whiskas: MasterFoods AS, tlf: 22 51 43 00
Precept:
Hills:

Den dekadente innekatten Oscar har aldri smakt mus. Men kattermat fra boks og pose har han sterke meninger om.

tekst og foto HENRIK V. EBNE

Med snute for boksemat

Oscar, som er selverklært ekspert på kattermat, snur resolutt ryggen til det første tørrfôret vi serverer. Etter 14 års erfaring med utallige poser i gilde farger og ymse innhold, er han i det hele tatt skeptisk til å utsette seg for Forbruker-rapportens prøvesmaking. I stedet prioriterer han å se på fuglene i bakgården, og som forfengelig innekatt nøyer han seg med å observere.

I likhet med sin avdøde navnebror Oscar Wilde, har han en del

– Han er verken interessert i jakt eller fotball, mener Øyvind Aamodt, Oscars husvert på Grünerløkka.

sære nykker. Og som sofakatt er han vant til å få det potene peker på. Etter å ha fått kranglet seg til å ha matfatet på saueskinnet i sofaen, setter han seg godt til rette og gir klart uttrykk for at han ikke vil godta et hvilket som helst fôr.

– Han er ikke interessert i jakt eller fotball. Natur- og kulturprogrammer på fjernsynet pleier han derimot å være interessert i, så han er nok tungt homofilert, konkluderer Øyvind Aamodt som er Oscars husvert på Grünerløkka i Oslo.

Det er dessverre vanskelig å få konkrete svar på hva som faller

best i smak. Alderen har gitt Oscar raffinert gane, en skarp tunge og en sensitiv mage, men duften av hermetisk gourmetmat får Oscar til å vise en viss entusiasme over matskålen.

– Han spiller snobbete for fotografen. Egentlig spiser han det meste, men eksklusiv kattermat på boks er det han liker best. Først slikker han i seg sausen. Siden tygges kjøttbitene sakte. Oscars favoritt er Sheba, selv om den ikke nådde opp næringsmessig i den store testen av kattermat. 🚫